DÂVÛD-İ TÂÎ

İmâm-ı A'zam Ebû Hanîfe hazretlerinin ileri gelen talebelerinden. İsmi, Ebû Süleymân Dâvûd bin Nâsır-i Kûfî'dir. Takvâ sahiplerinin büyüklerinden, kanâat ehli olup, zâhidlerin (dinin emirlerini yerine getirenlerin) en meşhûrlarındandır. Horasanlı'dır. Habîb-i Acemî'nin halifesi idi. Sultan Hârûn Reşîd ve diğer makam sahiplerinin hediyyelerini kabûl etmezdi. Haramlardan, şüphelilerden, mübahların fazlasından sakınan, pek çok ilimlere sahip bir zâtdır. 165 (m. 781)'de Bağdâd'ta vefât etti.

İmâm-ı a'zamın yirmi sene derslerine devam etti. Fıkh ilminde talebelerin içinde en önde gelenler arasına girdi. Dâvûd-i Tâî hazretlerinin tövbe etmesine, şarkıcı bir kadının:

Hangi güzel yüzdür ki, toprak olmadı,
Hangi tatlı gözdür ki, yere akmadı.

beytini işitmesi sebep olmuştur. Bu beyti düşündükçe şuuru alt üst oldu. Zamanının en büyük âlimi İmâm-ı A'zam Ebû Hanîfe hazretlerinin huzûruna geldi. İmâm-ı A'zam bunun yüzünün renginin değiştiğini görünce sebebini sordu. Hazreti Dâvûd-i Tâî: "Dünyâdan soğudum. Bende meydana gelen bu hâli, anlatamıyacak hâldeyim. Bu hâlin ne olduğunu okuduğum kitaplarda bulamıyorum. Ne yapmamı tavsiye edersiniz?" dedi. İmâmın gösterdiği yolda, dünyâya düşkünlüğü tamamen terk edip, dinin emir ve yasaklarına uymada, haram ve şüphelilerden kaçmada örnek olacak şekilde ilerledi. Evine çekildi, insanların arasına karışmadı. İbâdetlerini hep evinde yaptı. Aradan bir müddet geçtikten sonra, İmâm-ı A'zam hazretleri evine gelip: "Evde oturup, insanlar arasına karışmamak uygun değildir. Talebe arkadaşlarının arasına gir. Onları iyi dinle, fakat hiç konuşma, mes'eleleri çok iyi öğren" buyurdu. Dâvûd-i Tâî: "Peki efendim" diyerek İmâm-ı Muhammed, İmâm-ı Ebû Yûsuf, İmâm-ı Züfer gibi arkadaşlarının arasında bir sene daha derslerine devam etti. Ba'zı mes'elelerde konuşması ve mes'eleyi hâl etmesi icâb ediyor, kendini zor tutuyor, hocasının emrini unutmayıp sabrediyor, konuşmuyordu. Bir sene boyunca hep sabretti, hiç konuşmayıp, sabırla dinledi.

Hazreti Dâvûd-i Tâî, bir sene dolunca "Bir sene içinde gösterdiğim sabır, daha önce yapmış olduğum otuz senelik ibâdete bedel oldu" dedi. Sonra Habîb-i Acemî hazretleriyle görüştü. Ondan feyz alarak kemâle geldi, olgunlaştı. İnzivâya (yalnızlığa) çekilerek insanların arasına karışmadan yaşamaya karar verdi. Halktan tamamiyle ümidini, alâkasını kesti. Kendisinin küçük bir arazisi vardı. Hazreti Ömer, İranlılarla yapılan savaşlarda alınan arazilerden bir kısmını da onun dedesine vermişti. Bu arazinin üçte ikisini dörtyüz dirheme satarak, ömrünün sonuna kadar bu parayla yaşadı. (Hattâ kefenini de bu para ile aldı). Araziyi sattığı sıralarda "Bizim yolumuz parayı saklama yolu değildir. İhtiyaç sahiplerine dağıtma yoludur" diyen arkadaşlarına, "Ben bu parayı, dünyalık kazanma sıkıntılarına karşı, başkalarına yük olmadan, ölünceye kadar âhıret için hazırlık yapayım diye saklıyorum" dedi. Evinde hiç durmadan, biraz sonra ölecekmiş gibi ibâdet ederdi. Boş şeylerle meşgûl olmazdı. Lüzumsuz bir tek kelime konuşmaz, ibretsiz bir yere bakmazdı.

Yemek yerken vakitten tasarruf olsun diye ekmeği suyun içine doğrar, çorba gibi yapıp öyle yerdi. "Çiğnemek, zamanı uzatıyor, bir lokmayı çiğnemek, elli âyet-i kerîmeyi okumama engel oluyor, niçin zamanı zayi edeyim" derdi.

Ebû Ayaş anlattı: Dâvûd-i Tâî'nin evine ziyârete gittim. Elinde kuru bir ekmek vardı ve ağlıyordu. "Yâ Dâvûd, sana ne oldu, niçin ağlıyorsun?" diye sorduğumda:

"Bu ekmeği yemek istiyorum, fakat helâldan mıdır, değil midir bilemiyorum" dedi. Bir arkadaşı kendisini ziyârete geldi. Dışarıda güneşin altında içi su dolu bir testi duruyordu. "Testiyi niçin gölgeye koymuyorsunuz?" diye sordu. Hazreti

Dâvûd da, “Testiyi oraya koyduğumda, orası gölgeydi. Onu, güneş ısıtıyor diyen nefsimin arzusu için, yerini değiştirmek husûsunda Allahtan utanıyorum” dedi.

Cüneyd-i Bağdadî (radıyallahü anh) diyor ki: Hazreti Dâvûd-i Tâî, hacamat yaptırarak kan aldırmıştı. Hacamat yapana bir altın verdi. O’na dediler ki, “Bir altın vermeniz çok değil mi? İsrâf etmiş olmuyor musunuz?” O da: “Hacamatçıya yardım olsun diye verdim. Mürüvveti olmayanın ibâdeti ve dîni olmaz” dedi.

Hazreti Dâvûd-i Tâî, evinden sadece namaz vakitlerinde çıkar, câmide namazını kılar kılmaz hemen kalkar, aceleyle evine dönerdi. Birgün, onu cemaate hızla giderken görüp, “Niçin acele ediyorsun?” diye sordular. O da “Askerler beni bekliyorlar” dedi. “Hangi askerler?” diye sordular. O da “Mezarlıkda bulunan ölüler” dedi. Câmiden çıkınca, eve birinden kaçıyormuş gibi aceleyle gelirdi. “İnsanlar dünyâya çok bağlanıyor, onlarla görüşünce kalbime dünyâ sevgisi geliyor” der. İnsanlarla bir araya gelmemeye çalışırdı.

Birgün, annesi O’nun dışarıda güneşin altında otururken iyice terlediğini görünce “Evlâdım, oruç tutuyorsun, sıcağın altında niçin oturuyorsun? Bu gölgeye gelsen olmaz mı?” deyince, “Anneciğim, Allahü teâlâya söz verdim ki, nefsimin arzusu için bir adım atmıyacağım. Hem, artık kendimde yürüme gücü bulamıyorum” dedi. Annesi de “Niçin?” deyince, O da, “İnsanlardaki, uygunsuz hâlleri görünce, Allahü teâlâya duâ ettim ki, bendeki yürüme gücünü alsın da, mecbûr kalırsam bile insanlar arasına karışmayayım. Bu sûretle insanları görmemiş olurum. Rabbim duâmı kabûl etti. Tam onaltı senedir, bu hâldeyim, sana bunu sorduğun için anlattım” dedi.

Evinin bir çok odaları vardı. Odalardan biri harâb olunca diğer odaya geçerdi. “Evinizi tamir ettirseniz iyi olmaz mı?” diyenlere, “Dünyâyı imâr etmemek için Allahü teâlâya söz verdim” dedi. “Evinizin tavanı çökmek üzere yaptırmayacak mısınız?” diyenlere,” Artık biz de âhırete göçmek üzereyiz. Yirmi senedir, burada kalıyorum, evin tavanına doğru bakmış değilim. Lüzumsuz yere, ibretsiz bakmamağa Rabbime ahd ettim” dedi.

“İnsanların arasına, niçin karışmıyorsun?” dediler. “Kiminle konuşayım? Akıllı kimseler, benimle dînî bir mevzûda konuşmuyorlar, emir ve yasaklardan anlatmıyorlar; yaptığım hatâ ve kusurlarımı yüzüme karşı söylemiyorlar, aksine hatâlarımı fazîletmiş gibi anlatıyorlar. Böyle insanların bana fayda yerine zararı oluyor, onlarla niçin oturayım” dedi.

Kendisine, “Niçin evlenmiyorsun?” diyenlere “Sâliha bir hanımla evlenince, onun dünyâ ve âhıret bütün ihtiyâçlarını görmeyi üstlenmiş olurum. Şayet bunları yapamazsam, onu aldatmış olurum. Aldatmamak için evlenmiyorum” buyurdu.

Birgün Hazreti Dâvûd-i Tâî, Ca’fer-i Sâdık’a (radıyallahü anh) geldi ve “Ey Peygamber efendimizin torunu! Kalbim çok karardı. Bana nasîhat eder misiniz?” dedi. Hazreti Ca’fer-i Sâdık, “Ey Dâvûd, sen, zamanımızın zahidisin, benim nasîhatime ne ihtiyâcın var ki?” dedi. Dâvûd-i Tâî, “Ey Resûlullahın torunu! Peygamber efendimizin mübârek kanını taşıman hasebiyle, senin bütün insanlardan üstünlüğün vardır. O’nun için hepimize nasîhat etmen lâzım değil midir?” deyince, Ca’fer-i Sâdık şu cevâbı verdi. “Ey Dâvûd, kıyâmet günü dedem Resûlullahın yakama yapışıp, (dîn-i İslama niçin lâyıkıyla hizmet etmedin? İslama hizmet, iyi, asil bir soy’a (nesebe) sahip olmakla olmaz. Bu iş, Allahü teâlânın emirlerini yapmak, yasaklarından kaçınmakla olur) buyurmasından korkuyorum” dedi. Dâvûd-i Tâî, bu sözleri işitince ağladı ve dedi ki; “Yâ Rabbi! Peygamberimizin mübârek kanını taşımak şerefine kavuşan bir zât, böyle hayret içinde olursa, Dâvûd da kim oluyor ki, ibâdetlerini ve yaptığı işleri beğensin.”

Birgün Hazreti Fudayl bin Iyâd, Dâvûd-i Tâî’nin (radıyallahü anh) rahatsız olduğunu işitti ve ziyâretine geldi. Fudayl’e buyurdu ki: “Bizi seyrek ziyâret ediniz. Bu kapıyı kapalı tutunuz. Çünkü, kalabalık olsun istemiyorum.” Bir başka gün, Fudayl yine ziyârete geldiğinde kapıyı açmadı. Fudayl dışarıda çok ağladı.

Hasan bin Rebî, İbn-i Mübârek’e: “Dâvûd-i Tâî’nin hâli nedir ki, ismi dillerde dolaşır, her yerde şan ve şöhretinden konuşulur. Halbuki onun dengi pek çok kimseler var ki, dereceleri pek yüksektir” deyince, İbn-i Mübârek de, “Davud’un insanlar arasındaki yerinin büyük olmasının sebebi, kalbinin, Allahü teâlânın muhabbetiyle dolu olması, Allahü teâlânın sevgisinden başka hiçbir sevginin kalbinde olmamasıdır. Onun, uzleti (yalnızlığı) seçmesinin sebebi, Allahü teâlânın ma’rifetine kavuşması içindir.”

Mehtaplı bir gecede evinin damına çıkmıştı. Gökyüzüne bakarak, Allahü teâlânın kudretini düşünüyor, tefekkür ediyordu. Bu hâlde iken içi dolmuş, ağlamaya başlamıştı. O kadar ağladı ki, kendinden geçip komşusunun damına düştü. Ev sahibi, yukarıda hırsız vardır diye silâhını alıp dama çıktı. Hazreti Dâvûd-i Tâî'yi görünce; "Seni buraya kim düşürdü?" diye sordu. O da, "Kendimden geçmişim, bizim damdan sizinkine düşmüşüm, farkında değilim" dedi.

Birgün İmâm-ı A'zam hazretlerinin oğlu Hammâd ile Ebû Yûsuf hazretleri, Dâvûd-i Tâî'nin yanına geldi. O zaman, Dâvûd-i Tâî çok fakîr idi. Hazreti Hammâd O'na dörtbin dirhem verip: "Babam İmâm-ı A'zam'dan mirâsdır. Kabûl buyurunuz" dedi. O da kabûl edip geri verdi ve: "İzzet ve kanâat ile yaşamak istiyorum. Eğer bir kimseden, bir şey kabûl etseydim, senden kabûl ederdim" dedi. Kabûl etmeyince, Hazreti Ebû Yûsuf, usulca Hazreti Hammâd'a: "Paraları önüne saçınız" dedi. O da yere saçtı. Bunun üzerine Hazreti Dâvûd: "Eğer bütün dünyâ altın ve gümüş olup, önüme atsanız, bana topraktan daha aşağı gelir" dedi. Hazreti Hammâd ve Ebû Yûsuf bunu duyunca çok ağladılar.

Ba'zı dostları, "Sana, yağ ile pişmiş bir yemek getirsek yer misin?" dediler. O da "Evet, canım istiyor" dedi. Pişirip getirdiler. Yemeği önüne koydukları an, uzun uzun düşündü ve dedi ki; "Filân kimsenin yetim çocukları ne hâldedir? Bu yemeği alınız, onlara götürünüz. Onlar yesinler. Çünkü onlar yerlerse, Allahü teâlânın katında hayırlı bir iş olur. Ama ben yersem, necâset olur ve sonu helada biter"

İbni Semmâk hazretleri, Dâvûd-i Tâî'ye gelip: "Bana nasîhat et?" dedi. O da: "Öyle gayret et ki, Allahü teâlâ seni yasak ettiği yerde görmesin, emr ettiği yerden de ayrılmış bulmasın. Allahü teâlâdan haya et ki, senin O'na yakın olduğunu ve senin üzerindeki kudretini göz önüne getiresin. Oruçlu ol ki, iftarın ölüm olsun, insanlardan, aslandan kaçar gibi kaç, fakat cemaatleri terk etme ve sünnetden ayrılma" buyurdu.

Birisi kendisinden nasîhat istedi. "Dünyâ için, dünyâda ne kadar kalacaksan, o kadar çalış, âhıret için, âhırette ne kadar kalacaksan o kadar çalış" dedi.

Akrabalarından birisi: "Akrabayız. Bana nasîhat verip vasıyyet ediniz" dedi. Dâvûd-i Tâî hazretleri ağlamaya başladı. Bir müddet sonra kendisinde konuşacak hâl buldu ve "Gece ve gündüz, yolculukta bir konak yeri gibidir. Dünyâ ile âhıretin arası bu kadardır. Dünyâdan, âhırete mutlaka gideceğimize göre oraya hazırlanmak lâzım. Çünkü yolculuğun bitmesi yakın, ecelin gelmesi de ondan daha aceledir. Ben bunları sana söylüyorum, fakat bu nasıl hata, senden çok, benim ihtiyâcım vardır" dedi. Nasîhat isteyen birisine "Ölmüş olanlar seni bekliyor" dedi.

Hazreti Dâvûd-i Tâî, bir gün ilâç içti. Dediler ki, "Dışarıya çıkıp, güneşin altında bir miktar otur ki, ilâcın faydası görülsün." O da "Mahşer meydanında, Allahü teâlâ bana (Niçin nefsinin hevesi için bir kaç adım yürüdün?) diye sormasından utanırım" diye cevap verdi.

Muhammed bin Süveyd-i Tâî diyor ki: "Dâvûd-i Tâî, uzlete (yalnızlığa) çekilmeden önce, İmâm-ı A'zam hazretlerinin derslerine sabah akşam devam eder, derslerini hiç kaçırmazdı. Uzlete çekildiğinde, kalbi nûrlar ile doldu. Kalbinde ma'rifetullah hâsıl olunca, İmâm-ı A'zam (radıyallahü anh) Dâvûd-i Tâî'nin ziyâretlerine gelmeye başladı. İmâm-ı a'zam (radıyallahü anh) Dâvûd-i Tâî'nin zaman zaman ziyâretine gelir, ona iltifât ederdi.

Bir kimse, Dâvûd-i Tâî'nin (radıyallahü anh) yanına geldi. Onu seyretmeye başladı. Bunun üzerine O da: "Bilmiyor musun, çok konuşmak kadar, çok bakmak da hoş değildir?" dedi. Kûfe'de bir cenâze vardı. Dâvûd-i Tâî hazretleri de oradaydı. Kabristana mevtayı defn ettikten sonra oradaki insanlar Dâvûd-i Tâî'nin etrâfına toplandılar. "Bize biraz nasîhat eder misiniz?" dediler. O da "Kim ki, Allahü teâlânın va'd ettiğinden korkarsa, arzularına çabuk kavuşur. Kimin arzuları çoksa, ona bütün azaplar yakındır. Ey kardeşlerim, iyi biliniz ki, en büyük sermâye, Allahü teâlânın râzı olduğu bir iş ile meşgûl olmaktır. Kabirdekiler, kıyâmet kopunca kabir azâbı kalkacağı için, kıyâmetin çabuk gelmesini beklerler. Halbuki dünyâdakiler, kabirdekilerin pişmanlıklarını bilmedikleri için hep günah işlerler. Halbuki onlar da ölünce, dünyâda iken neden çok ibâdet yapmadık, diyerek pişman olurlar" dedi. Birgün Dâvûd-i Tâî pazara çıktı. Taze hurmaları gördü. Almak istedi. Fakat yanında alacak parası yoktu. Hurma satıcısına "Bana, parasını yarın vermek üzere bir dirhemlik hurma ver" dedi. Hurmacı da "Veresiye hurma satmıyorum" cevâbını verdi. Biraz sonra satıcı, bu kimsenin, Dâvûd-i Tâî hazretleri olduğunu öğrendi. Çok üzüldü. Hemen Dâvûd-i Tâî'nin bulunduğu yeri öğrenip, yanına geldi. İçinde

yüz dirhem olan bir kese uzatarak “Kusurumu bağışlayınız. Biraz önce ben sizi tanıyamadım. Bir dirhemlik hurma istediniz, vermemiştim. Şimdi ise size, yüz dirhem hediye ediyorum, ihtiyâcınıza harcarsınız, lütfen kabûl buyurunuz” deyince, Hazreti Dâvûd-i Tâî; “Benim bunlara ihtiyâcım yoktur. Nefsimin istekleri yerine gelecek mi diye tecrübe için bunu yapmıştım. Elhamdülillah, nefsimin isteği yerine gelmedi ve bu dünyâda bir dirhemlik bile itibarının olmadığını gördü” buyurdu.

Dâvûd-i Tâî’nin önceleri çok malı mülkü vardı. Bir yetim veya fakîr görse, ihtiyâcını sorar, söyleyince hepsini yerine getirirdi. Malının çoğunu Allah yolunda harcadı. Sonunda kendisi fakîr kaldı. Kırk sene, bayram günleri hariç oruç tuttu, yakınlarından hiç kimsenin haberi olmadı. Talebelik hayatında da, sahurda yemeğini az yer, sabah medreseye gider, akşam yemeği zamanında eve gelir iftar ederdi.

Dâvûd-i Tâî, dâima hüzünlü hâlde bulunurdu. Geceleri Allahü teâlâya yalvarır, duâ eder, “Yâ Rabbi! Sana olan korku ve muhabbetim bende en büyük dert oldu. Öbür dertleri düşünecek zaman bırakmadı. Senin derdin uykumla arama girdi” der, sabahlara kadar Kur’ân-ı kerîm okur, namaz kılar, istiğfar edip günahlarına pişmanlığını dile getirir, gözyaşı dökerdi.

Ebû Hâlid der ki, “Bizim evlerimiz karşı karşıya idi. Ben gecenin hangi saatinde uyansam, Dâvûd-i Tâî’nin ışıkları yanardı. İçerden duâ ve ağlama sesleri gelirdi. O, geceleri hiç yatmazdı.”

Ebû Yahyâ, bir gün Dâvûd-i Tâî’nin evine gitmişti. Evinin ba’zı yerleri yıkılmıştı. Yorganı dahi olmayıp, kerpiçten bir yastığı, bir testisi, bir de ekmek torbası vardı. Evinin kapısı da yoktu. Ziyâretine gelenlerden ba’zıları: “Evinize vahşi hayvanlar girip, size bir zarar verebilir. Bir kapı getirelim de takalım” dediler. O da “Siz beni, dünyâ vahşilerinden korumaya çalışıyorsunuz.” Peki kabrin yılan ve çıyanlarından beni kim koruyacaktır? Kabirdekiler ise, dünyâdakilerden kat kat daha şiddetlidirler” buyurdu.

Birgün, Sultan Hârûn Reşîd, Ebû Yûsuf’a: “Beni, Davud’un yanına götür, O’nu ziyâret edeceğim. Nasîhat isteyip, duâsını alacağım” dedi. Bunun için kalkıp, Davud’un evine gittiler, içeri girmek için izin istediler. Fakat içeri girmeye izin alamadılar. Annesine rica ettiler. Annesi, oğluna, “Evlâdım, müsaade et de içeri girsinler” deyince, O da: “Anneciğim, dünyâ ehli ile benim ne işim vardır? Onları görünce, dünyâyı hatırlıyor, âhireti unutuyorum. Bunun için beni mazur gör” dedi. Annesi tekrar rica edince, kırmadı, “Ey benim Allahım! (Annenin hakkını gözet, zîrâ onun rızâsı benim rızâmdır) buyurduğun için kapıyı açıyorum” dedi. Halife Hârûn Reşîd ile İmâm-ı Ebû Yûsuf içeri girdiler. Dâvûd-i Tâî ile müsâfeha yaptılar. Onların hâlini bir şâir şöyle anlatır:

Dâvûd uzunca tuttu, Hâlifenin elini,
İyice tetkik etti, sağa sola çevirdi.

Dedi; ne kadar zarif, ne kadar nâzik bir el,
Elbette yanmayacak, ellerden ise eğer!

Ey Halife! yaşadın, hükmettin bunca zaman,
Meyletme zulme sakın, kurtuluş yok hesaptan!

Davud’un bereketli, o güzel sohbetinde,
Her ikisi eridi, gözyaşları içinde.

Ayrılırken Halife, bir kese altın verdi,
Çok özür dileyerek, kabûlünü diledi.

Fakat Dâvûd almadı, uzatılan keseyi,
Nezâketle reddetti, incitmedi kimseyi,

Dedi; evimi sattım, parası yeter bana
Bu helâl para için, rica ettim Allaha,

Dedim: Yâ Rab! bu para, erince nihâyete
Ömrüm de sona ersin, gideyim kıyâmete.

Senden bunu isterim, hazretinden ricam bu,
Ümmid ediyorum ama, duâm kabûl olur mu?

Ayrıldı misâfirler, aradan aylar geçti,
Ebû Yûsuf, beylerden, birine şöyle dedi;

Dâvûd-i Tâî bugün, eyledi Hakka vuslat,
Gittiler gördüler ki, ölmüş idi. Hakîkat.

Dediler; nereden bildin, Davud’un vefâtını?
Ebû Yûsuf dedi ki: Sattığı ev parasını,

Günlük sarfına böldüm, dediğim gün bitmişti,
Bittiği gün ölmeyi, Haktan talep etmişti.

Ölümünden bir gün önce, kendisini ziyâret eden zât onu şöyle anlatmıştır: “Hazreti Davud’un hastalandığını duydum ve ziyâretine gittim. Hava çok sıcaktı. Evine geldim, yastık yaptığı bir kerpicin üzerine başını koymuş, hem çok ızdırab çekiyor, hem de Kur’ân-ı kerîmden, Cehennem ateşi geçen bir âyet-i kerîmeyi okuyor, onu durmadan tekrar ediyordu. “Açık havaya çıkarayım ister misin?” dedim. Cevaben: “Hayatımda, nefsim, bana hiçbir isteğini kabûl ettirememiştir. Nefs için, böyle bir şey istemekten Allahü teâlâya sığınının. Ben ölünce, şu duvarın arkasına gömünüz ki beni kimse görmesin. Sağlığımda uzlette (yalnızlıkta) idim. Ölünce de öyle, kimsenin görmediği bir yerde yatayım” dedi. Benimle helâlleşti.

Haber veriyor bize, vâlidesi Davud’un,
Önce sabaha kadar, ibâdet ile oğlum,

Hıçkırarak ağladı, meşgûl oldu duâyla,
Sonra sabaha karşı, namaz kıldı huşûyla.

Uzun müddet kalkmadı, secdede iken başı,
Öylece orada kaldı, tam sabaha karşı.

Duâ ediyor sandım, vakit hayli geçmişti,
Bir de gidip baktım ki, rûhu teslim etmişti.

Vefât ettiği gece semâdan bir ses duyuldu, diyordu ki; “Ey insanlar! Dâvûd, Allahü teâlânın rahmetine kavuşmuştur. Allahü teâlâ O’ndan râzı olmuştur.” Hazreti Salât bin Hâkim diyor ki; “Dâvûd-i Tâî’nin vefât ettiği gece, nûr ve çok melekler gördüm, (Cennet-i a’lâ, Davud’un gelişi için süslenip, hazırlandı. Dâvûd muradına erdi) diyorlardı. Birisi, o gece rü’yâsında Dâvûd-i Tâî’yi gördü. “Şu anda zindandan kurtuldum” diyordu. Sabah olunca rü’yâyı anlatmak için evine geldiğinde onu vefât etmiş olarak buldu. Vefât haberi Bağdâd’ta çabuk duyuldu. Cenâzesini taşımakla şereflenmek için binlerce insan toplandı. Kabrin başında İbn-i Semmâk hazretleri, “Ey Dâvûd! Kendini, kabir zindanına konmadan önce dünyâda hapsettin. Hesap günü gelmeden önce, sen kendini hesaba çektin. Bugün Allahü teâlânın rahmetine ve Rıdvânına kavuşursun” dedi.

Hazreti Dâvûd-i Tâî buyurdu ki:

“Her nefs, dünyâdan susuz olarak gidecektir. Ancak Allahü teâlâyı zikreden kullar bundan müstesnadır.”

“Uzun emele dalan bir kul, üzerindeki kul borçlarını unutur ve tövbe etmeyi sonraya bırakır. Siz böyle yapmayınız.”

“Her an kusur ve günahları çoğalan, kabahatları yenilenen bir kul, nasıl olur da üzülmez.”

“Dünyâya düşkün olan kimsenin, insanlardan ayrı yaşamasının (uzlete çekilmesinin) bir faydası olmaz. Dost ve yoldaşı Allahü teâlâ, nasîhat edeni Kur’ân-ı kerîm olmayan kimse, şüphesiz yolu şaşırmıştır. Onun uzleti uygun değildir.”

“Benim uzlete (yalnızlığa) çekilişimin sebebi, büyüklere hürmetin kalktığını görmem, arkadaşımın bana kızdığı zaman, beni kötülemek için birçok ayıplarımı sayıp döktüğünü müşâhede etmem olmuştur.”

“Dünyâyı sevenler, dünyalıkları için âhıretlerini terk ediyorlar. Sen, Allahü teâlânın emirlerini yapabilmek için dünyâyı terk et.”

“Nefsimin hiç bir amelini güzel bilmedim ve karşılığında sevâb ummadım.”

“Senin ayıplarını araştıran, kötü insanlarla arkadaş olma.”

“Hayatımda, gece ibâdet edenlerden başka hiç kimseye imrenmedim.”

“Selâmet istersen dünyâya kıymet verme, kerâmet istersen, sonsuz olanı yüce tut.”

Abdülmelik bin Ömer, Habîb bin Ebî Ömer, Muhammed bin Abdullah bin Ebî Leylâ gibi âlimlerden hadîs-i şerîf rivâyet etti. İsmail bin Ali, Mus’âb bin Mikdâd, Ebû Nâim, El-Fadl bin Vekî gibi zâtlar Hazreti Dâvûd-i Tâî’den hadîs-i şerîf rivâyet etmişlerdir.

Zühd ve takvâda o kadar ileri gitmişti ki, zamanın âlimleri: “Eğer bütün insanlar Dâvûd-i Tâî ile tartılsa, ibâdetçe cümlesinden ağır gelir” buyurdular.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Miftâh-üs-se’âde, cild-2, sh. 250

2) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye, sh. 996

3) El-A’lâm, cild-2, sh. 235

4) Vefeyât-ül-a’yân, cild-1, sh. 177

5) Hilyet-ül-evliyâ, cild-7, sh. 535

6) Tabakât-ül-kübrâ, cild-1, sh. 76

7) Tezkiret-ül-evliyâ, sh. 141

8) Târîhi Bağdâd, cild-8, sh. 347

9) Risâle-i Kuşeyrî, sh. 74, 75, 76, 301, 329, 572, 579

10) Keşf-ul-mahcûb, sh. 240 (Urdu tercümesi)

11) Câmi-ul-kerâmât-il-evliyâ, cild-2, sh. 346

12) Eshâb-ı Kirâm, sh. 323

13) Nefehat-ül-üns, sh. 94